

RECENZJE – REVIEWS

GAGNÉ R. J. 2008: The Gall Midges (Diptera: Cecidomyiidae) of Hickories (Juglandaceae: *Carya*). Memoirs of the American Entomological Society Number 48. Published by the American Entomological Society at the Academy of Natural Sciences, Philadelphia. 148 ss.

W naszym kraju rosną trzy gatunki północno-amerykańskich orzeszników *Carya* spp. (*Juglandaceae*), tj. orzesznik gorzki *Carya cordiformis* (WANGENH.) K. KOCH, pięciolistkowy *C. ovata* (MILL.) K. KOCH oraz siedmiolistkowy *C. laciniosa* (F. MICHX.) LOUDON. Na orzesznikach, w ich ojczyźnie, występują muchówki pryszczarkowate (Diptera: Cecidomyiidae), których monografia właśnie się ukazała. Autorem opracowania jest Dr Raymond J. GAGNÉ – wybitny znawca pryszczarków, pracujący w Systematic Entomology Laboratory U. S. Washington D. C., Departament of Agriculture.

W części wstępnej monografii zarysowano rozsiedlenie i historię rośliny żywicielskiej – *Carya* spp., która w ciągu eocenu szeroko rozprzestrzeniła się w Holaraktyce, a obecnie jej występowanie ogranicza się głównie do wschodniej części Ameryki Północnej i południowo-wschodniej Azji.

Publikacja obejmuje 63 gatunki pryszczarkowatych, z których 26 należy do rodzaju *Caryomyia* FELT; gatunki te podawane są wyłącznie z orzesznika. Pozostałe gatunki reprezentowane są przez rodzaj *Contarinia* RONDANI, *Harmandiola* KIEFFER, *Parallelodiplosis* RÜBSAAMEN oraz nowe rodzaje *Caryadiplosis* GAGNÉ i *Gliaspilota* GAGNÉ. Dla rodzaju *Caryomyia* podano cechy wyróżniające ten rodzaj od innych rodzajów pryszczarkowatych, morfologię, relacje w obrębie rodzaju, biologię gatunków, specyfikę żywiciela, rozsiedlenie oraz czynniki śmiertelności. Również dla pozostałych taksonów zamieszczono morfologię, rozprzestrzenienie i biologię.

Piętnaście gatunków (spośród 19) powtórnie opisano; pozostałe 4 gatunki stanowią synonimy. Opisano 49 nowych gatunków, które należą do rodzaju *Caryadiplosis* (2 gatunki), *Caryomyia* (45 gatunków) oraz *Contarinia* (2 gatunki).

Istotną częścią monografii są klucze do oznaczania wyrosli powodowanych przez omawiane pryszczarkowate oraz klucz do oznaczania wyrosniętych larw *Cecidomyiidae* związanych z orzesznikiem.

Walory monografii podnoszą 362 ilustracje, w tym wysokiej jakości kolorowe fotografie wyrosli (ok. 40% wszystkich ilustracji) oraz skaningowe fotografie fragmentów ciała różnych stadiów rozwojowych pryszczarków.

W opracowaniu zamieszczono również podziękowania dla wielu osób i instytucji, które przyczyniły się do powstania tego dzieła.

Recenzowana monografia, świetnie napisana i zilustrowana, powinna zainteresować nie tylko entomologów, tym bardziej, że dotychczas w naszym kraju nie stwierdzono wyrosli na orzesznikach.

Małgorzata SKRZYPCZYŃSKA, Kat. Entomol. Leśnej UR, Kraków